

פרוטוקול מס' 12
מישיבת ועדת הכלכלה מיום י' בניסן תשל"ד
(2.4.1974), בשעה 2:30

נ כ ח ו : חברי הועדה:

ש. חמיר - י " ר
פ. גרופר
א. זילברברג
מ. דרובלס
א. לבני

מ ו ז מ נ י ס :

ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
מ. שומר - משרד המסחר והתעשייה

מזכיר הועדה:

י. פלקסר

ר ש ס :

"חבר המחרגמים"

סדר היום: חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חרום (פיקוח על מצרכים ושרותים - הוראות נוספות) תשל"ד-1974.

- 470 -

(יוקבל כיום 4.4.74)

היו"ר ש. תמיר:
אנחנו נמשיך בדיון של הישיבה הקודמת בהרכב הנוכח. מר שומר, היועץ המשפטי של משרד המסחר והתעשייה, לאחר שהסכים להצעת תיקון שלי בסעיף 4 האומרת: לא יאגור אדם על אף עסקו אגירה בלתי צפויה של מצרך בר-פיקוח, לא יעלימו וכו' - צלצל אלי ואמר שהוא רוצה להעלות הצעה אלטרנטיבית ואולי נשמע אותה.

מ. שומר:
אני מעלה הצעה אלטרנטיבית משום שנראה לי שהמילה "אגירה" כפי שהיא מקובלת וכפי שהיא מופיעה בחוק ובהקשר לענינים אלה, יש לה מובן לא פוזטיבי. יש לזה נואנס שלילי, כשאומרים "אגירה" הכוונה היא מניעה מהשוק. לומר לא יאגור אדם אגירה סבירה, נראה לי שהניסוח לא ישמע טוב.
הבאתי כאן הצעה אלטרנטיבית.

היו"ר ש. תמיר:
תודה. אני אקרא את זה: לא יאגור אדם במהלך עסקו מצרך - בר-פיקוח לא כתבת - בכמות העולה על הכמות הדרושה לניהול תקין של עסקו.
אני רוצה לומר שבעיני במבט ראשון אין הבדל בין שני הנוסחים.

מ. שומר:
סביר ומקובל - בהקשר למילה אגירה נראה שהמילים האלה אינן דרות בכפיפה אחת, כך נראה לי. נראה לי שזה יראה קצת מוזר.

היו"ר ש. תמיר:
ההבדל בכל זאת שהסעיף כפי שהוא חוקן עפ"י הצעתי - הותרה אגירה סבירה. כאן לא מותרת אגירה אלא בכמות הדרושה לניהול תקין ואז יש הבחנה מהו התיקון של העסק.

אני מציע להשאיר את הנוסח הקודם, בכל הכבוד: לא יאגור אדם במהלך עסקו אגירה בלתי סבירה של מצרך בר-פיקוח.

מ. שומר:
אולי במקום לומר אגירה סבירה יש לומר כמות סבירה. במקום המילה "אגירה" נכתוב כמות סבירה.

היו"ר ש. תמיר:
אם מקובל על החברים המילה "כמות" נעבור לסעיף 5. "5א' - צו בין פועל תחיקתי לפי החוק אינו טעון פרסום ברשומות והוא טעון ראייה זולת אם פורסם ברשומות".

לי מפריע שאם יתפרסם משהו ברשומות ההנחה היא שכל אדם קרא את זה. האם היהודי הממוצע קורא את הרשומות?

מ. שומר: אדוני היו"ר, אני מוכן לוותר על זה. אפשר לוותר על סעיף 5.

היו"ר ש. תמיר: אז סעיף 6 יהיה 5: הממשלה רשאית לקבוע בהכרזה שתפורסם ברשומות שברורים לפני ועדת ערר לפי החוק יושעו כל עוד תעמוד ההכרזה בתוקפה.

מה בווער? יש לנו היום אפשרות לקיים ועדות.

מ. שומר: אדוני היו"ר, אני מוכן לוותר גם על זה.

היו"ר ש. תמיר: אז סעיף 7 יהיה 5: צו לפי החוק בין שהוא צו כללי ובין שהוא צו אחר יובא לידיעת הנוגעים בדבר בדרך שיורה עליה נותן הצו.

הייתי מוחק: בדרך שיורה עליה נותן הצו. אני מציע למחוק זאת ולכתוב: יובא לידיעת הנוגעים בדבר ובכלל זה פרסום בשני עתונים יומיים נפוצים.

מ. שומר: פה אינני רואה שיש הדבר הזה של הרשומות.

היו"ר ש. תמיר: גם הודעה אחת ברדיו ובטלביזיה איננה מספקת. אני הייתי אומר שלפחות 3 פעמים ברדיו ובטלביזיה. אז הסעיף יהיה כך:

א. צו לפי החוק בין שהוא צו כללי ובין שהוא צו אחר יובא לידיעת הנוגעים בדבר ובכלל זה פרסום בשני עתונים יומיים נפוצים, הדבקה באופן הנראה לעין במפעל, כלי שיט ובכלי טיס, 3 הודעות ברדיו או בטלביזיה או מסירה לנוגעים בדבר לרבות באמצעות מברק או מברק אלחוטי.

ב. צו לפי החוק מחייב את האדם שעליו הוא חל מן הזמן שהגיע לידיעתו אלא אם נקבע בצו מועד מאוחר יותר.

מ. שומר: כל צו שאתה מפרסם ברשומות הוא פועל מאז שפורסם ברשומות, על אחת כמה וכמה שאתה מביא זאת לידיעתו.

ת. פנחסוביץ: חבר הכנסת לבני אומר שלא כל אחד יכול להחזיק לו עורך-דין שיאמר לו מה הופיע. מקובל שהמשרדים מוסרים הודעה לעתונות, בנוסף על כך, המתפרסמת כדי שהציבור ידע. אבל צו שמפרסמים אותו ברשומות הוא חל ומחייב את כל אחד וחזקה שהוא בא לידיעת כל אדם.

היו"ר ש. תמיר: אני רוצה לומר לוועדה, בהמשך למה שאמרתי קודם ולמה שהעיר

ח"כ לבני שאותי לא מחייב כחבר ועדה או כיו"ר ועדה מה שהיה עד היום. אני יודע על מקרים רבים שאנשים איבדו את רכושם, למשל, כשקרקעותיהם הופקעו והדבר פורסם ברשומות והם לא ידעו ורוב הציבור במדינה איננו קורא רשומות.

פה מדובר על חקיקה לשעת חרום שמתייחסת לציבור של רבבות אם לא יותר שהם לא צריכים לנחש ממתי טרנזיסטורים הם ברי פיקוח או לא ברי פיקוח ולי לא נראה שאנחנו נאשר את הצורה הזאת של פרסום שהיא מחייבת אזרחים.

מ. שומר:
אני חושב שאם הועדה תרצה לתקן בעניין זה, לגבי הסעיפים הקודמים - שם באים ואומרים שבנוסף למה שפורסם ברשומות אפשר גם ע"י הדבקה ובעתון וכו'. יש צוויים הרבה יותר חמורים - בישראל כל צו שמתפרסם ברשומות הוא תופס, הוא מחייב. אחרת נצטרך לתקן הכל. להיפך - אם זה שעת חרום זאת אומרת שפירוש הדבר שרצו לומר שיש גם דרך יותר קלה מאשר רשומות ואם אני נכון לוותר על כל שאר האמצעים ולא לומר שום דבר, אלא יתפרסם כמו כל צו רגיל שמתפרסם.

היו"ר ש. תמיר:
אני מציע שפה יהיה כתוב: צו לפי החוק רואים אותו כאילו הגיע לידיעת אדם שעליו הוא חל לא יאוחר מצהרי יום שלאחר יום הפרסום ורואים את המועד הנקוב בעתון כמועד פרסומו כמועד שבו פורסם העתון למעשה.

אם החוק חל לא צריך לומר רשומות ולא כלום.

ת. פנחסוביץ:
זה פשוט החלה של כל צו גם אם הוא פורסם ברשומות יותר מאוחר. אנחנו גם כעת לאחרונה מפרסמים את כל הצוויים והתקנות המתפרסמות ברשומות בעקבות הערות של ביה"ש העליון בתחולה מאוחרת יותר - 30 יום, 10 ימים - עד כמה שאפשר יותר מאוחר כדי שהאזרח יספיק להיוודע על כך.

היו"ר ש. תמיר:
הנוסח החדש: צו לפי החוק רואים אותו כאילו הגיע לידיעת אדם שעליו הוא חל לא יאוחר מ-3 ימים לאחר הפרסום.

ד. צו שלא פורסם ברבים רואים אותו כאילו הגיע לידיעת אדם שעליו הוא חל במועד מסירתו לידו. צו שנשלח בדאר רשום, מברק, מברק אלחוטי, לפי מען מקום מגוריו הרגיל או מקום עסקיו האחרון רואים אותו כאילו נמסר לו כתום 3 ימים מיום שנמסר, לדאר למשלוח.

א. לבני:
אני רוצה תיקון אחד - משעה שנמסר לדאר למשלוח - היות ואני מכיר חלק מעבודת משרדי הממשלה. נכון שמוטרים את זה למשלוח וכו', אבל זה גם יכול להיות מונח ארבעה ימים במשרד עד שמישהו ישלה אותו.

היו"ר ש. תמיר:
נכתוב: שנמסר בדאר למשלוח. אני ממשיך:

צו הנוגע לכלי שיט וכלי טיס רואים אותו כל עוד לא הוכיח אדם שעליו חל החוק כי הגיע לידיעתו של האדם עליו הוא חל, גם אם נמסר לבעל כלי השיט או כלי הטיס, לקברניטו או מפקדו או לאדם העובד בשרותם, אם היה בעל תאגיד למשרד הרשום של התאגיד.

למה נמסר לאדם העובד בשרותם?
אם הוא נמסר לנער שוליה, אז הבעל אחראי? אני מציע למחוק את המשפט:
האדם העובד בשרותם.

מ. דרובלס: למה אדם צריך להוכיח שקיבל אותו ולא ההיפך?

היו"ר ש. תמיר: עוד קודם אמרנו, ב-ד', שהגיע, כאילו הגיע לידיעת אדם אם זה נשלח. אנחנו יוצרים כאן פיקציות משפטיות.

מ. דרובלס: אני עושה את הפעולה שלי שאני מוסר את זה לדאר. אבל הוא יכול להוכיח שהוא לא קיבל.

פ. גרופר: אם זה כך, בהמשך לדבריו, אני הייתי מציע להוסיף עוד יום לפחות. זה נכון מה שאתה אומר, איך אפשר להוכיח?

היו"ר ש. תמיר: נמשיך ב-ה'. מחקנו: לאדם העובד בשרותם.

מ. דרובלס: אני חושב בכל זאת שהרשות השולחת היא צריכה להוכיח שהיא שלחה זאת ויש לה אישור וחתימה שהחומר התקבל. כאן לא כתוב כך. כאן כתוב שאדם קיבל את הצו, הוא צריך לבוא ולהוכיח שהוא לא קיבל.

היו"ר ש. תמיר: לא, אתה לא קלאה את זה נכון: רואים אותו, כל עוד לא הוכיח את ההיפך, כאילו הגיע אם זה נמסר לו, הם צריכים להוכיח שזה נמסר. שר רשאי לאצול גם מסמכיו ותת צווים בני פועל תחיקתי. למה הכוונה? למי?

ת. פנחסוביץ: פועל תחיקתי שזה לא חל על אדם מסויים אלא על ציבור.

היו"ר ש. תמיר: אני מציע רבותי שבלב שלם מאד נוכל להסתפק בחצי שנה ולא בשנה. פה נאמר שצריך לקחת קצת זמן להכין את זה. יש אמנם בארץ תקנות שעת חרום של 25 שנה וגם חוקים, אבל עדיף שתהיה חקיקת קבע. הצעתי היא חצי שנה.

טיכמנו על 6 חודשים. האם יש מישהו שמסתייג מעצם החוק? מודעי רצה להסתייג אבל הוא איננו. אין הסתייגות אחרת.

במקום כותרת השוליים:
הגדרת רווח יבוא הגדרות. אחרי הגדרת רווח יבוא: מכירה לענין החוק לרבות הצעת מכירה, שרות לענין החוק לרבות הצעת שרות.

החברים מהתאחדות בעלי התעשייה הבטיחו לשלוח לנו תזכיר ולא שלחו, מותרים על טענתם.

סעיף 39א(1): אדם שעשה אחד מאלה דינו כאשם לפי סעיף 5 למניעת הפקעת שערים.

אני חושב שסיימנו את

הדיון הזה.

המזכיר שלנו מציע שבזמן הפגרה נצא לאזור ים המלח לביקור במפעלי הפיתוח של האיזור. המזכיר יבדוק את הנושא והחברים יקבלו הודעה אם וכאשר נצא לטיור.

אני מברך את החברים בחג

שמח ולהתראות אחרי פגרה נוחה.

שעת סיום הישיבה: 3:00
